

KARANTENEUTVALGET
Opprettet ved kongelig resolusjon 7. oktober 2005

Karanteneutvalgets årsmelding

2009

Til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet

Karanteneutvalget, oppnevnt ved kongelig resolusjon 7. oktober 2005, avgir med dette sin årsmelding for 2009.

Oslo, den 29. juni 2010

Endre Skjørestad (sign.)
Leder

Ingeborg Moen Borgerud (sign.)
Nestleder

Hege Skjeie (sign.)

Bjørn Solbakken (sign.)

Elsbeth Tronstad (sign.)

INNHALDSFORTEGNELSE

1. Innledning.....	4
1.1 Bakgrunn	4
1.2 Utvalgets sammensetning	4
1.3 Regelverk og administrasjon	5
1.4 Endringer i regelverket	5
2. Saksbehandlingen i 2009 med oversikt over avgjorte saker	6
3. Vedlegg 1: Retningslinjer for saksbehandlingen i Karanteneutvalget og sekretariatet	8

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

Opprettelsen av Karanteneutvalget har bakgrunn i St. meld. nr. 11 (2000 – 2001) *Om forholdet mellom embetsverk, departementenes politiske ledelse og andre samfunnsaktører* og Innst. S. nr. 175 (2000 – 2001), hvor det drøftes ulike tiltak for å sikre at overgangen mellom ulike posisjoner skjer på en måte som sikrer tilliten til forvaltningen. Med bakgrunn i dette er det fastsatt tre ulike regelverk:

- Retningslinjer for bruk av karantene ved overgang fra politisk stilling til departementsstilling. (Iverksatt 4. januar 2005).
- Retningslinjer for karantene og saksforbud for embets- og tjenestemenn ved overgang til ny stilling m.v. utenfor statsforvaltningen. (Iverksatt 15. februar 2005).
- Retningslinjer om informasjonsplikt, karantene og saksforbud for politikere, fastsatt 29. september 2005, gjort gjeldende fra 17. oktober 2005. (Revidert 4. september 2007 og 2. september 2009).

Retningslinjene om informasjonsplikt, karantene og saksforbud for politikere (heretter kalt Retningslinjene) ble fastsatt på bakgrunn av en egen stortingsmelding, St. meld. nr. 23 (2004 – 2005) *Om bruk av karantene for politisk leiding i departementa ved overgang til stilling utanfor staten*. Adgangen til å ilegge karantene og saksforbud for politikere hjemles i den kongelige resolusjonen ved utnevninger av statsråder og statssekretærer, og i ansettelsesbrevet til politiske rådgivere. Informasjonsplikten er hjemlet i retningslinjene.

Ved kongelig resolusjon 7. oktober 2005 ble det oppnevnt et uavhengig utvalg, Karanteneutvalget, som skal avgjøre saker om karantene og saksforbud for politikere ved overgang til stillinger mv. utenfor statsforvaltningen.

1.2 Utvalgets sammensetning

I St.meld. nr. 23 (2004 – 2005) ble det oppstilt visse krav til Karanteneutvalgets sammensetning. Utvalgets medlemmer bør ha høy integritet og troverdighet, utvalget bør ha juridisk kompetanse og ha kjennskap til offentlig og privat sektor.

Karanteneutvalget fikk på denne bakgrunn av følgende sammensetning ved kongelig resolusjon 7. oktober 2005:

Advokat Endre Skjørestad, Sandnes (leder)
Advokat Ingeborg Moen Borgerud, Bærum (nestleder)
Sorenskriver Bjørn Solbakken, Haugesund
Kommunikasjonsdirektør Elsbeth Sande Tronstad, Bærum

Utvalgs leder, Endre Skjørestad, og Elsbeth Tronstad ble oppnevnt tom. 30. april 2007. Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) forlenget deres mandat i 2009 tom. 30. april 2011. Bjørn Solbakken og Ingeborg Moen Borgerud ble oppnevnt tom. 30. april 2008. FAD har forlenget deres mandat tom. 30. april 2010.

På bakgrunn av endringer i regelverket som ble foretatt 2. september 2009, ble det oppnevnt et femte medlem 21. oktober 2009. Valget falt på professor Hege Skjeie fra Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo. Skjeie ble oppnevnt til og med 31. oktober 2014. Ved utgangen av 2009 besto Karanteneutvalget av følgende fem medlemmer:

Advokat Endre Skjørestad, Sandnes (leder)
Advokat Ingeborg Moen Borgerud, Bærum (nestleder)
Førstelagmann Bjørn Solbakken, Haugesund
Konserndirektør Elsbeth Sande Tronstad, Bærum
Professor Hege Skjeie, Oslo

1.3 Regelverk og administrasjon

Som nevnt tidligere er adgangen til å ilegge karantene og saksforbud hjemlet i kongelig resolusjon ved oppnevningen av statsråder og statssekretærer og i ansettelsesbrevet til politiske rådgivere.

Informasjonsplikten er hjemlet i Retningslinjer om informasjonsplikt, karantene og saksforbud for politikere.

Retningslinjene ble revidert av Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) 4. september 2007 og 2. september 2009. Retningslinjene er lagt ut på FADs hjemmeside på www.regjeringen.no, jf denne [linken](#).

På den samme internettadressen finnes også et [skjema](#) som politikerne bør fylle ut når de skal underrette Karanteneutvalget om overgang til ny stilling m.v. Sekretariatet er lagt til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD), og e-postadressen til utvalget og sekretariatet er: postmottak@fad.dep.no

I Karanteneutvalgets [årsmelding for 2005 og 2006](#) (fra 17. oktober 2005 til 31. desember 2006), kapittel 1.3, er det redegjort nærmere for regelverket og tolkningen av dette.

Karanteneutvalget har den 19. oktober 2005 fastsatt Retningslinjer for saksbehandlingen i karanteneutvalget og sekretariatet. Retningslinjene er tatt inn som vedlegg 1 i denne årsmeldingen.

1.4 Endringer i regelverket

På bakgrunn av oppfordringer i tidligere årsmeldinger, blant annet [årsmeldingen for 2008](#) hvor spørsmålet ble påminnet i punkt 1.4, har FAD i september 2009 endret regelverket vedrørende oppnevning av medlemmer til Karanteneutvalget. Dette gjelder endringer i *"Retningslinjer om informasjonsplikt, karantene og saksforbud for politikere ved overgang til ny stilling mv. utenfor statsforvaltningen"*. Det er foretatt en liten endring i punkt 4.2, *"Nærmere om saksbehandlingen i Karanteneutvalget"* hvor tidligere første avsnitt er flyttet til nytt punkt 4.3 og deretter omformulert.

Nytt punkt 4.3 i de ovennevnte retningslinjer, lyder nå som følger:

”4.3 Nærmere om oppnevning av medlemmer til Karanteneutvalget

Karanteneutvalget skal være et uavhengig utvalg som er sammensatt av personer med høy integritet og høy offentlig troverdighet. Det vil være en fordel om medlemmene har erfaring fra både offentlig og privat sektor.

Karanteneutvalget består av fem medlemmer, og avgjør saker ved alminnelig flertall. For å være beslutningsdyktig, må minst tre medlemmer delta. Lederen har dobbeltstemme ved stemmelikhet. Elektronisk saksbehandling kan benyttes.

Karanteneutvalgets medlemmer oppnevnes av Fornyings- og administrasjonsdepartementet for perioder på fire år. Ingen kan være medlem av Karanteneutvalget sammenhengende i mer enn åtte år.

I forbindelse med endring av praksis for oppnevning og reoppnevning av medlemmer til Karanteneutvalget, må det i en overgangsperiode være regler tilpasset de sittende medlemmer.

- De medlemmene som ble reoppnevnt i 2008, kan reoppnevnes i 2010 for en siste periode på fire år. De må da fratre senest i 2014.
- De medlemmene som ble reoppnevnt i 2009, vil kunne reoppnevnes på nytt i 2011 for en fireårsperiode. De må fratre senest i 2015.

Den som ble oppnevnt første gang i 2009, oppnevnes for en første periode på fem år, med mulighet med reoppnevning i 2014. Vedkommende kan reoppnevnes siste gang i 2014 og sitte frem til 2018.”

Etter endringene ble retningslinjene trykket i nytt hefte i september 2009. Hftet ligger i sin helhet på FADs hjemmesider og kan finnes ved å følge denne [linken](#).

2. Saksbehandlingen i 2009 med oversikt over avgjorte saker

Karanteneutvalget har i 2009 hatt ti saker til behandling. De ti sakene gjaldt én statsråd, åtte satssekretærer og én politisk rådgiver.

I én sak ble det gitt seks måneder karantene.

I én sak ble det gitt fem måneder saksforbud.

I én sak ble det gitt tre måneder karantene og fem måneder saksforbud etter utløpet av karanteneprosedyren.

I én sak ble det gitt fire måneder karantene og seks måneder saksforbud etter utløpet av karanteneprosedyren.

I én sak ble det gitt seks måneder karantene og tre måneder saksforbud etter utløpet av karanteneprosedyren.

Og i én sak ble det gitt seks måneder karantene og seks måneder saksforbud etter utløpet av karanteneprosedyren.

I fire saker ble det ikke gitt karantene eller saksforbud.

Beslutningene i de ti sakene fra 2009 er, sammen med beslutningene i alle utvalgets saker, lagt ut på Internett på FADs hjemmesider, jf. oversikt over [avgjørelser fra Karanteneutvalget](#).

Oversikt over avgjorte saker i 2005 – 2009

<u>Antall saker som er behandlet *)</u>	<u>2005 – 2008</u>	<u>2009</u>	<u>Totalt</u>
Overgang til ny stilling	31	8	39
Oppstart av næringsvirksomhet	14	1	15
Styreverv	5	1	6
Totalt	50	10	60

<u>Antall politikere som har hatt saker til behandling</u>	<u>2005 – 2008</u>	<u>2009</u>	<u>Totalt</u>
Statsråder	7	1	8
Statssekretærer	21	8	29
Politiske rådgivere	7	1	8
Totalt	35	10	45

<u>Antall ilagte karantener</u>	<u>2005 – 2008</u>	<u>2009</u>	<u>Totalt</u>
6 måneder	7	3	10
5 måneder	1	0	1
4 måneder	2	1	3
3 måneder	3	1	4
Totalt	13	5	18

<u>Antall ilagte saksforbud **)</u>	<u>2005 – 2008</u>	<u>2009</u>	<u>Totalt</u>
12 måneder	1	1	2
10 måneder	1	1	2
9 måneder	1	1	2
8 måneder	0	1	1
6 måneder	3	0	3
5 måneder	0	1	1
Totalt	6	5	11

<u>Oppsummering</u>	<u>2005 – 2008</u>	<u>2009</u>	<u>Totalt</u>
Antall saker som er behandlet	50	10	60
Antall saker møtt med karantene og/eller saksforbud	18	6	24
Antall saker uten reaksjon	32	4	36

*) Statistikken er basert på opplysninger fra vedtaksbrevene.

**) I de tilfeller der det er ilagt både saksforbud og karantene, er saksforbudets lengde beregnet med utgangspunkt i fratredelsesdatoen.

3. Vedlegg 1: Retningslinjer for saksbehandlingen i Karanteneutvalget og sekretariatet

Fastsatt av Karanteneutvalget den 19.10.2005 (justert av sekretariatet 28.4.2009)

.....

1. Innkomne saker

Sekretariatet mottar og registrerer innkomne saker. Begjæringer om innsyn behandles etter offentlighetslovens regler. Politikerne kan benytte et standardskjema. Riktig utfylt vil dette være tilstrekkelig for å oppfylle informasjonsplikten.

2. Saksbehandlingstid

Utvalget har inntil to uker til å behandle saken, inkludert et møte med politikeren dersom vedkommende ønsker det. Etter at avgjørelsen er fattet, kan vedkommende politiker i løpet av de neste fire dagene gi en uttalelse til saken. Skjer dette, skal utvalget i løpet av de neste fem dagene avgjøre saken endelig.

3. Møte med politikere

Hensikten med et eventuelt møte er å klarlegge og samle inn bakgrunnsmateriale for saksbehandlingen. Møtet holdes med hele eller deler av utvalget (minimum ett medlem). Dersom ett eller flere medlemmer av utvalget har møter med politikere, skal sekretariatet være til stede. Det kan også holdes møte etter anmodning fra utvalget/sekretariatet.

4. Uttalelser til pressen

Utvalgslederen, eller den han bemyndiger, kan uttale seg til pressen om arbeidet i Karanteneutvalget. Sekretariatet kan uttale seg om faktiske forhold og gi orienteringer om regelverket.

5. Forhåndsuttalelser

Politikerne har også anledning til å be om forhåndsuttalelser. Slike saker vil bli behandlet av sekretariatet, og de vil ikke binde utvalget i fremtidige avgjørelser. Det understrekes at sekretariatet har en utstrakt veiledningsplikt.

6. Saksbehandling

Karanteneutvalget avgjør saker ved alminnelig flertall. For å være beslutningsdyktig, må minst tre medlemmer delta i saksbehandlingen. Lederen har dobbeltstemme ved stemmelikhet. Elektronisk saksbehandling kan benyttes, og da må e-post eller telefaks benyttes. Telefonmøter kan også benyttes.

Sekretariatet legger fram forslag til beslutning i saker som skal avgjøres av utvalget.

Sekretariatet har ansvar for at alle beslutninger i utvalget blir dokumentert/protokollført.

7. Delegering av fullmakt til sekretariatet

Sekretariatet handler på fullmakt av Karanteneutvalget i faglige spørsmål.

Sekretariatet har fullmakt til å behandle følgende saker:

- a) avvise og returnere saker som ikke omfattes av regelverket, f.eks. overgang til stillinger innenfor statsforvaltningen
- b) avgjøre kurante saker, f.eks. overgang til stillinger og verv, eller oppstart av næringsvirksomhet, som er åpenbart uproblematisk i forhold til vervet som politiker

Sekretariatet skal rapportere til Karanteneutvalget om saker som er avgjort etter fullmakt. Dette skal skje på førstkommande møte etter at avgjørelsen er tatt.

8. Tilbakemelding til politikerne

Tilbakemelding til politikerne skjer skriftlig med kopi til Statsministerens kontor.

Tilbakemeldingen skal inneholde relevante faktiske opplysninger som er vektlagt i saken, en gjengivelse av utvalgets beslutning i saken samt en begrunnelse.

Sekretariatet/Fornyings- og administrasjonsdepartementet underskriver og paraferer brevene.